

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY DĄBROWA CHEŁMIŃSKA NA LATA 2016-2023

MINISTERSTWO
ROZWOJU

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

WPROWADZENIE I METODOLOGIA

PODSTAWOWE POJĘCIA

REWITALIZACJA

Proces wyprowadzania obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji

STAN KRYZYSOWY

Stan wynikający z koncentracji negatywnych zjawisk

- **społecznych** (np. bezrobocia, ubóstwa, niskiego poziomu kapitału społecznego lub poziomu edukacji)

oraz negatywnych zjawisk w przynajmniej jednej ze sfer:

- **gospodarczej** (np. niski stopień przedsiębiorczości),
- **środowiskowej** (np. wysoka emisja szkodliwych gazów i pyłów),
- **przestrzenno-funkcjonalnej** (np. utrudniony dostęp do opieki zdrowotnej) lub
- **technicznej** (np. niedostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych).

OBSZAR ZDEGRADOWANY

Obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia stanu kryzysowego na każdym z podobszarów.

OBSZAR REWITALIZACJI

Cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk i z uwagi na istotne znaczenie dla lokalnego rozwoju zamierza się na nim prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może obejmować całość lub część obszaru zdegradowanego. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic. Obszar rewitalizacji nie może obejmować więcej niż:

- 20% powierzchni gminy
- 30% mieszkańców gminy

WPROWADZENIE I METODOLOGIA

ZASADY PROGRAMOWANIA REWITALIZACJI

PROGRAM REWITALIZACJI

Uchwalony przez radę gminy wieloletni program działań w sferze społecznej oraz przynajmniej jednej ze sfer: gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej, który ma na celu wyprowadzenie obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenie warunków do ich zrównoważonego rozwoju. Program rewitalizacji stanowi narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY Dąbrowa Chełmińska

Program rewitalizacji dla gminy Dąbrowa Chełmińska został opracowany od podstaw, na podstawie wytycznych województwa kujawsko-pomorskiego zawartych w opracowaniu:

- ZASADY PROGRAMOWANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH W CELU UBIEGANIA SIĘ O ŚRODKI FINANSOWE W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014-2020

oraz na podstawie:

- „WYTYCZNYCH W ZAKRESIE REWITALIZACJI W PROGRAMACH OPERACYJNYCH NA LATA 2014-2020” MINISTERSTWA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU Z DN. 3 LIPCA 2015 R.

PROGRAM REWITALIZACJI

```
graph TD; A[PROGRAM REWITALIZACJI] --- B[KOMPLEKSOWOŚĆ]; A --- C[KONCENTRACJA]; A --- D[KOMPLEMENTARNOŚĆ]; A --- E[PARTYCYPACJA];
```

KOMPLEKSOWOŚĆ

KONCENTRACJA

KOMPLEMENTARNOŚĆ

PARTYCYPACJA

ASPEKT SPOŁECZNY

Najważniejszy w rewitalizacji jest **aspekt społeczny**. Z tego względu należy przede wszystkim zaplanować działania ukierunkowane na zmniejszenie lub eliminację negatywnych zjawisk społecznych występujących na danym obszarze. Są to tzw. działania „**miękkie**” (finansowane ze środków EFS).

W ramach programu rewitalizacji można zaplanować także projekty infrastrukturalne, tzw. projekty „**twarde**” (finansowane ze środków EFRR), ale muszą one pełnić funkcję uzupełniającą wobec działań „miękkich”.

PRZYKŁADOWY SCHEMAT DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH #1

PRZYKŁADOWY SCHEMAT DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH #2

DZIAŁANIA INFRASTRUKTURALNE Z EFRR

PROJEKT TWARDY

DZIAŁANIA SPOŁECZNE Z EFS

PROJEKT MIĘKKI

ZAKŁADANY REZULTAT REWITALIZACJI

DIAGNOZA GMINY

PROBLEMY

- Wysoka stopa bezrobocia
- Niski poziom rozwoju przedsiębiorczości
- Niski poziom dochodów mieszkańców
- Zły stan techniczny budynków mieszkalnych
- Duży odsetek osób korzystających z pomocy społecznej
- Niski poziom kształcenia placówek edukacyjnych
- Zbyt mała intensywność działań wspierających rozwój rynku pracy

PROBLEMY

- Zły stan techniczny budynków przeznaczonych na cele związane z aktywizacją społeczną mieszkańców gminy (świątlice wiejskie)
- Niewystarczające wykorzystanie gospodarcze istniejących naturalnych zasobów lokalnych
- Zbyt mała intensywność działań wspierających rozwój rynku pracy
- Niewystarczająco rozbudowana oferta spędzania wolnego czasu
- Brak sieci ciepłowniczej oraz brak gazociągu
- Słaby poziom skanalizowania gminy

PROBLEMY

- Malejąca liczba osób w wieku produkcyjnym
- Niewystarczający poziom wykorzystania potencjału społecznego, nieliczne organizacje pozarządowe i podmioty ekonomii społecznej
- Niewystarczające lub nieadekwatne kwalifikacje mieszkańców i niskie wykształcenie mieszkańców
- Nierównomierny dostęp do oferty kulturalnej
- Mała atrakcyjność obszaru dla młodszych pokoleń jako miejsca do życia

POTENCJAŁ

- Niewielkie oddalenie od dużych ośrodków miejskich
- Tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo
- Walory historyczno-kulturowe
- Korzystne położenie - dobre skomunikowanie obszaru z resztą kraju
- Atrakcyjność osadnicza terenu gminy - napływ ludności (sypialnia Bydgoszczy)
- Wzrost popularności wypoczynku na obszarach wiejskich (agroturystyka, turystyka weekendowa)

POTENCJAŁ

- Wzrost popularności wypoczynku na obszarach wiejskich (agroturystyka, turystyka weekendowa)
- Wzrost zainteresowania aktywnymi formami wypoczynku i zdrowego, ekologicznego trybu życia
- Rewitalizacja terenów zdegradowanych
- Napływ inwestorów
- Rozbudowa sieci ponadlokalnych ścieżek rowerowych
- Sprawne i prężnie działające organizacje pozarządowe

ANALIZA WSKAŹNIKOWA GMINY

Analizę gminy przeprowadzono w oparciu o listę wskaźników dla ujawnienia stanu kryzysowego, która stanowi załącznik nr 3 do „Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020”

WYZNACZANIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Sołectwo należy włączyć do obszaru zdegradowanego, jeśli na jego terenie

1. identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami spośród tych, które określone zostały na liście wskaźników stanu kryzysowego
2. stwierdzono występowanie przestrzeni zdegradowanych lub zdiagnozowano stan kryzysowy (negatywne zjawiska ze sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej).
  - Maksymalnie 20% obszaru gminy
  - Maksymalnie 30% ludności gminy

Miejscowość	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym (%)	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze (%)	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Wyniki średniego sprawdzianu szóstoklasistów w odniesieniu do średniej województwa
Bolumin	16,57	25,00	6,06	Poniżej średniej
Boluminek	14,29	42,86	9,52	Poniżej średniej
Borki	13,51	0,00	27,27	Poniżej średniej
Czarże	17,50	15,63	6,56	Poniżej średniej
Czemlewo	17,58	6,25	15,90	Poniżej średniej
Dąbrowa Chelmińska	13,12	25,35	7,92	Poniżej średniej
Dębowiec	16,22	25,00	15,34	Poniżej średniej
Gzin	15,77	31,25	4,90	Poniżej średniej
Gzin Dolny	26,79	0,00	0,00	Poniżej średniej
Janowo	15,82	3,57	0,19	Poniżej średniej
Średnia dla Gminy	16,73	22,35	15,00	X

Miejscowość	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na (%)	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze (%)	Udział gospodarstw domowych - stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych	Wyniki średniego sprawdzianu szóstoklasistów w odniesieniu do średniej województwa
Mała Kępa	11,11	66,67	33,33	Poniżej średniej
Mozgowina	18,75	42,86	0,00	Poniżej średniej
Nowy Dwór	14,00	35,71	13,19	Poniżej średniej
Ostromecko	22,81	20,00	6,92	Poniżej średniej
Otowice	20,00	16,67	3,24	Poniżej średniej
Pień	25,71	0,00	12,96	Poniżej średniej
Rafa	22,09	16,67	35,20	Poniżej średniej
Reptowo	22,50	0,00	15,51	Poniżej średniej
Słończ	31,03	0,00	5,49	Poniżej średniej
Strzyżawa	20,65	11,11	10,75	Poniżej średniej
Waldowo Królewskie	14,50	23,08	9,25	Poniżej średniej
Średnia dla Gminy	16,73	22,35	15,00	X

Program Rewitalizacji dla Gminy Dąbrowa Chełmińska na lata 2016-2023

OBSZAR ZDEGRADOWANY GMINY

Miejscowości Janowo i Wielka Kępa, w których stwierdzono jeden problem natury społecznej nie były dalej brane pod uwagę.

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego, zamiast kryterium obecności przestrzeni zdegradowanej Gmina Dąbrowa Chełmińska posłużyła się wskaźnikiem autorskim:

Liczba zdegradowanych obiektów świetlicowych w złym stanie technicznym, przeznaczonych na cele społeczne, kulturalne i oświatowe w danej miejscowości.

MINISTERSTWO
ROZWOJU

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Program Rewitalizacji dla Gminy Dąbrowa Chełmińska na lata 2016-2023

OBSZAR ZDEGRADOWANY GMINY

W oparciu o wskazany zestaw kryteriów, do obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Dąbrowa Chełmińska zaliczają się następujące miejscowości:

- **Dąbrowa Chełmińska**
- **Czemlewo**
- **Gzin**
- **Rafa**

Miejscowości te zajmują łącznie 24,07% powierzchni gminy i obejmują 39,59% mieszkańców gminy (powyżej dopuszczalnego kryterium).

MINISTERSTWO
ROZWOJU

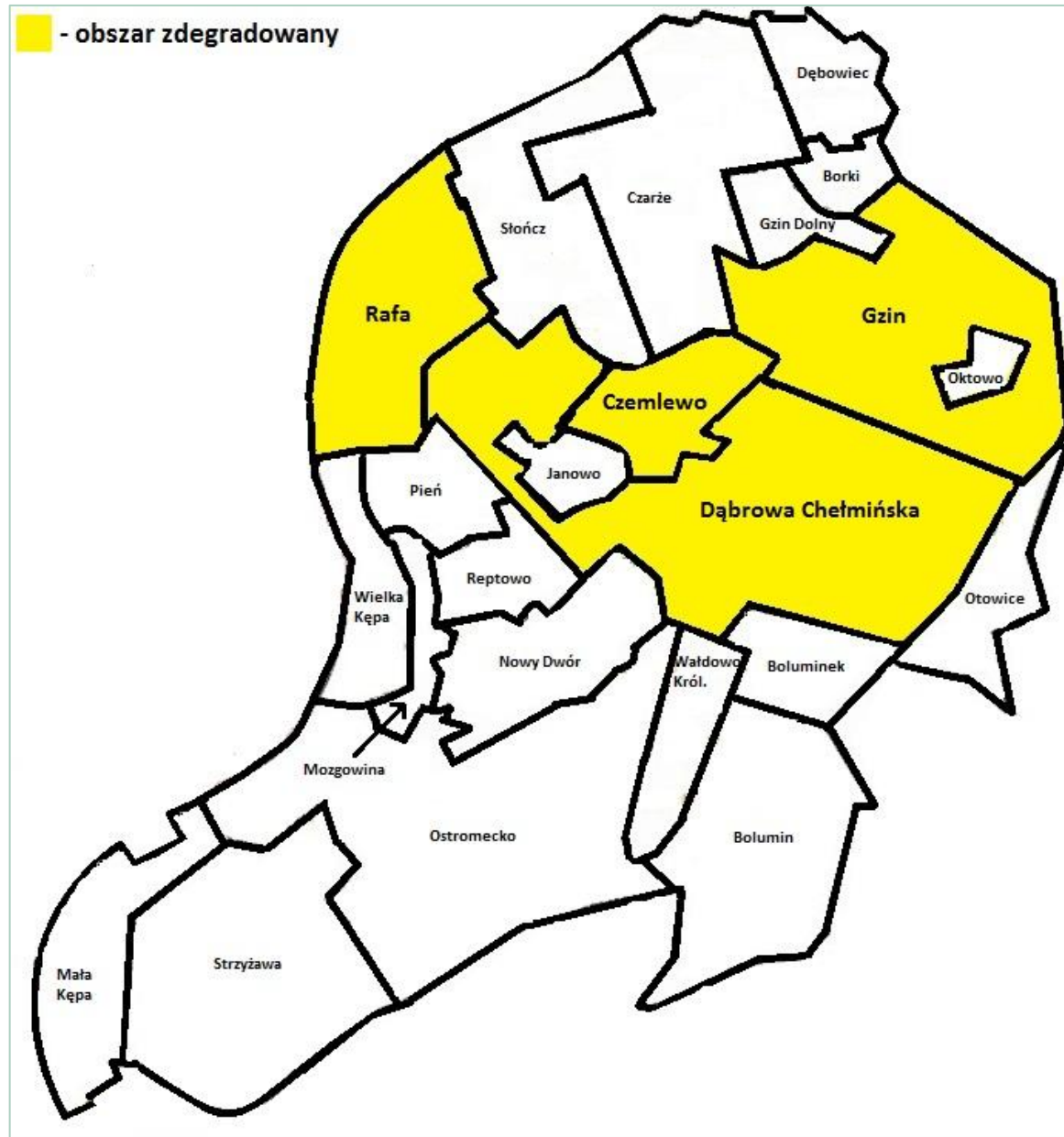

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

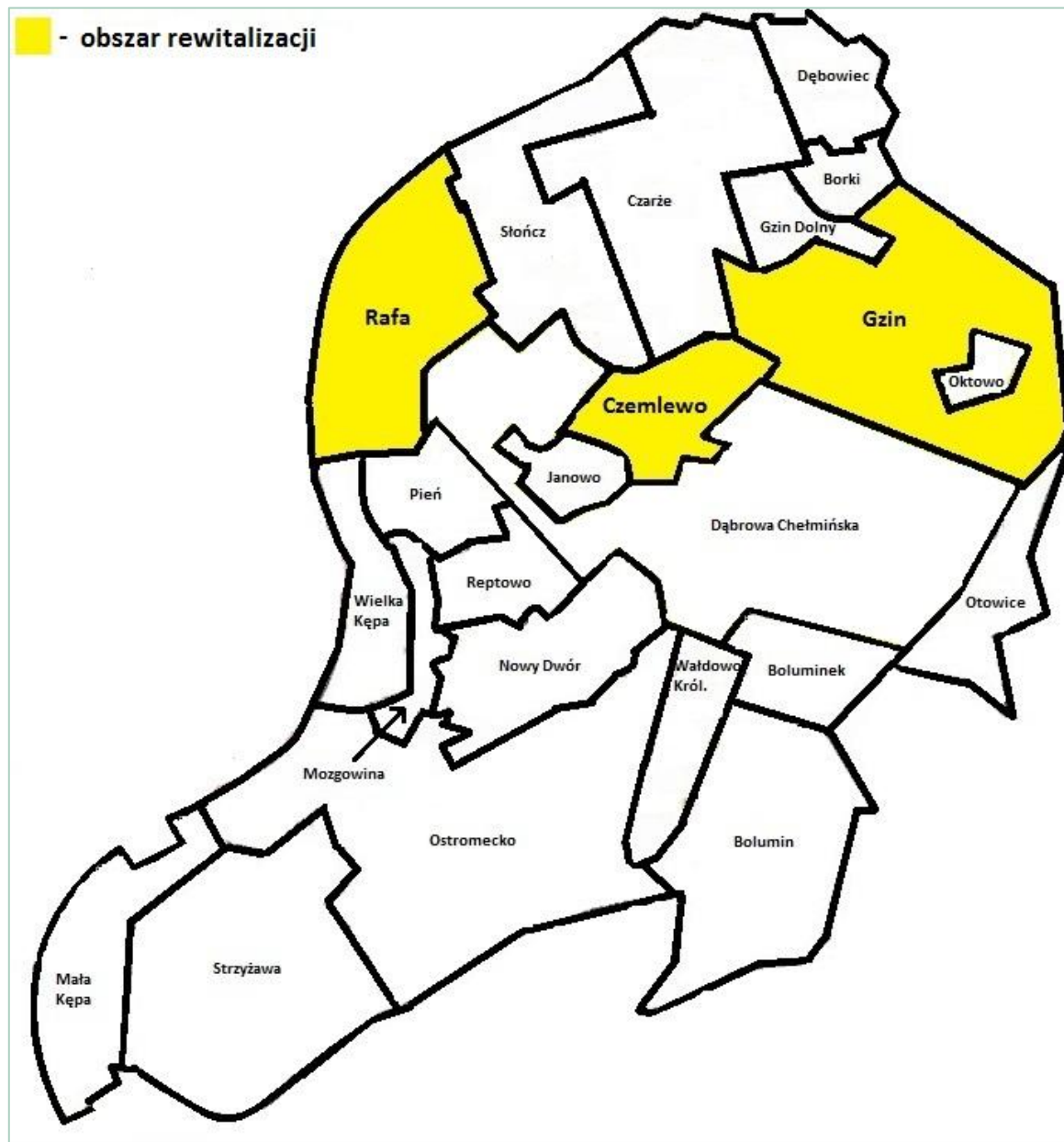
Unia Europejska
Fundusz Spójności

OBSZAR ZDEGRADOWANY

OBSZAR REWITALIZACJI

PROPONOWANE DZIAŁANIA REWITALIZACYJNE

W ramach „Programu Rewitalizacji Gminy Dąbrowa Chełmińska ” zaplanowano przedsięwzięcia „miękkie” ukierunkowane na zniwelowanie problemów w sferze społecznej. Głównym celem tych przedsięwzięć będzie włączanie i zapobieganie marginalizacji mieszkańców z defaworyzowanych grup społecznych (m.in. osób starszych, bezrobotnych, dzieci z ubogich rodzin).

GŁÓWNY CEL ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH

Cel
główny

Ożywienie
Społeczne
Gminy Dąbrowa
Chełmińska

Wzrost aktywności
społecznej
mieszkańców Gminy

Zmniejszenie poziomu
ubóstwa i wykluczenia
społecznego

PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Gzin

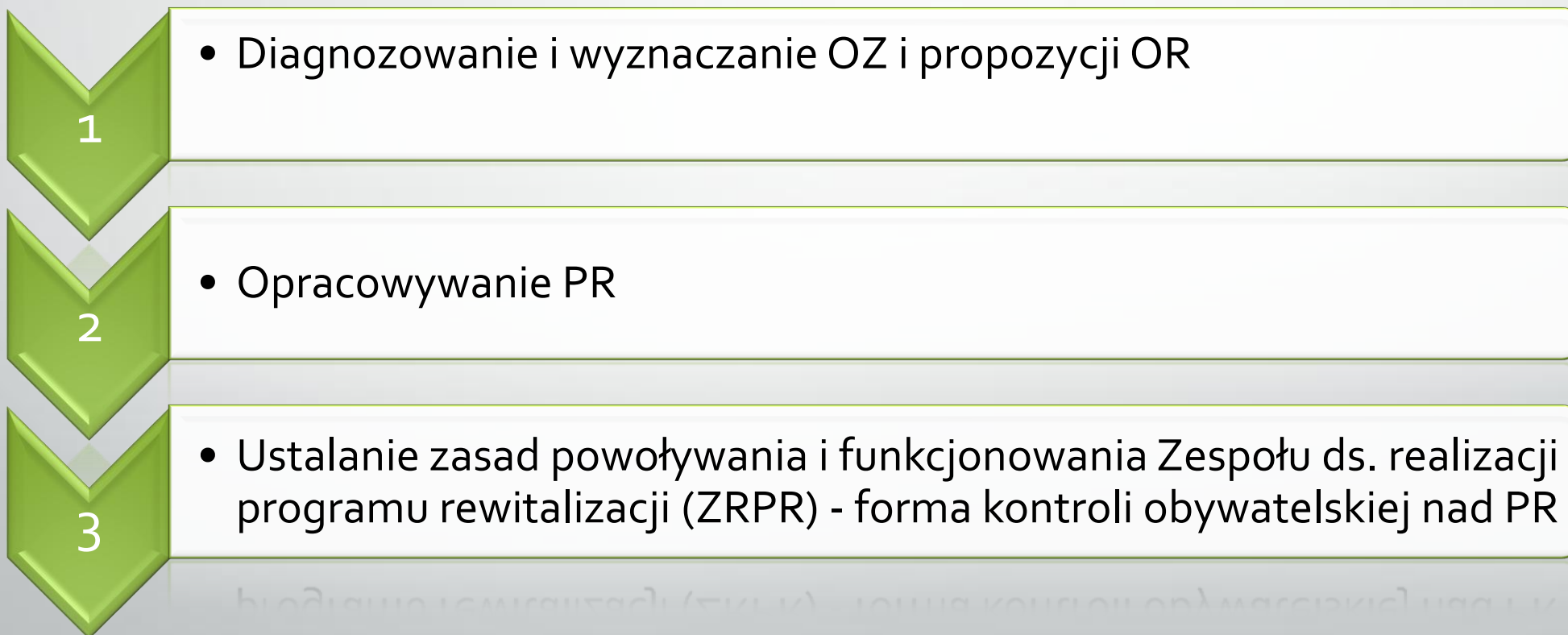
Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Rafa

Zmiana sposobu użytkowania części budynku byłej szkoły podstawowej w miejscowości Czemlewo na świetlicę wiejską wraz z jej przebudową

Świetlice młodzieżowe szansą dla młodzieży w miejscowościach Gzin, Rafa i Czemlewo

PARTYCYPACJA SPOŁECZNA

Partycypacja społeczna była realizowana na trzech głównych płaszczyznach tematycznych:

PROPOZYCJA SKŁADU ZESPÓŁU DS. REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI

PRZEDSTAWICIELE WŁADZ GMINY

PRZEDSIĘBIORCY

PRZEDSTAWICIELE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

MIESZKAŃCY

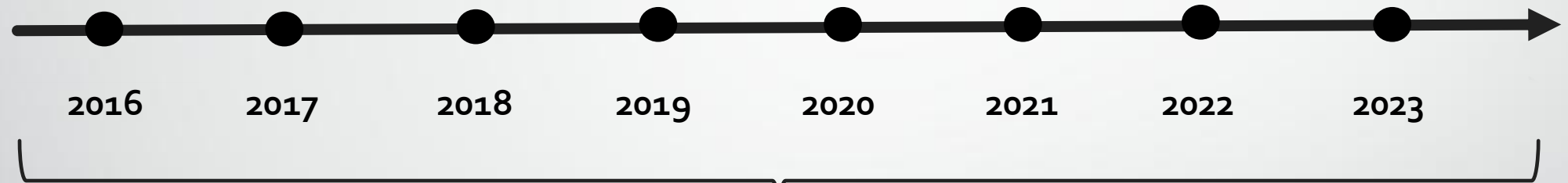
???

PROPOZYCJA SKŁADU ZESPÓŁU DS. REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI

Wybór kandydatów na członków Zespołu ds. realizacji programu rewitalizacji zostanie poprzedzony zbieraniem kandydatur przez minimum 14 dni. Ogłoszenie dotyczące naboru zostanie zamieszczone na stronie internetowej Gminy Dąbrowa Chełmińska oraz stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy. Wybór nastąpi w określonym z góry terminie, w miejscu do tego przeznaczonym, a kandydaci zostaną wybrani zwykłą większością głosów na spotkaniu elekcyjnym.

PROPOZYCJA SKŁADU ZESPÓŁU DS. REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI

Zespół ds. Realizacji Programu Rewitalizacji

Sprawozdanie

Ocena

Aktualizacja

PROPOZYCJA SKŁADU ZESPÓŁU DS. REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI

Wszelkie ważne decyzje związane z procesem realizacji Programu Rewitalizacji tj. aktualizacja będą opiniowane przez ZRPR, a decyzja zostanie podjęta gdy zostanie zaakceptowana przez:

- Wójta
- lub min. 2/3 członków ZRPR
- lub min. 250 przedstawicieli grup interesariuszy z obszaru rewitalizacji

Dziękuję za uwagę.